

ROZPOSTRZEĆ SIĘ (7) *vb pf*

rozpostrzeć się (7), [**rozpotrzeć się**].

Oba o jasne, e pochylone.

Zawsze: rof-.

inf rozpostrzeć się (4); [-éć], -(e)ć (4). ◇ *fut* 3 *sg* rozpostrze się (1). ◇ *praet* 3 *sg n* rozpostarło się [*w funkcji impers*] (1). ◇ 3 *pl m pers* rozpostarli się (1). ◇ [*imp* 2 *sg* rozpostrzy się [*może od ROZPOSTRZYĆ SIĘ*].]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) i XVIII w. s.v. rozpostrzeć.

1. *Zająć dużo miejsca, znaleźć dla siebie dosyć miejsca; spargere se Mącz* (5) : Bo gdyby się im [*Tatarom*] pierwey rozpostrzeć nie dali/ Snádnieby ich iák pierwých náfzy fkołátáli *StryjKron* 632; Ktorzy [*tj. wilki*] nie zmierne fzkody po gránicách dźiáláli/ Ták że się wízem dobytkom rozpostrzeć nie dali. *CzahTr* D4v; [bo staw często przesycha, a wody zadzierzeć nie może, iż się woda nie może rozpotrzeć *LustrRaw* 58, 181].

rozpostrzeć się z czym (1): A niedáli żadnemu rozpostrzeć się z łukiem. *StryjKron* 230; [mieli [...] miecze długie iákich w pole trzebá/ á nie mogli się z nimi rozpostrzeć w kościele. *FlawHist* 5v].

rozpostrzeć się gdzie [*w tym: w czym* (1), *po czym* (1)] (2): *BielKron* 410v; *Sparsent se toto passim campo, Po wíziłtkim się polu rozpostráli/ y tu y owdzie leżeli. Mącz* 403d; [*FlawHist* 5v; [*do Kserksesa*]; tym łámym Grécya się zwalczy/ iż się w niéy rozpostrzeć nie możesz. *SenekaGór*n 310; *BielKron* 1597 177 (*Linde s.v. rozpostrzeć*)].

[*Przen*: Lecź befpiecznieyśza rzecz ná mále przeftáwác/ á chćiwości nie dác się rozpostrzeć. *PlutBBud* 86.

rozpostrzeć się w czym: [*sen*] duży iákoby fye rozgościć/ fobie podźiwowác/ y w rozumie rozpostrzeć dawa *OczkoPrzymiot* 48.]

2. [*Upaść na ziemię*: *Diabole superbe sterne te {(rozpostrzyśzye)}* sub pedibus femine. *Glosy II* 69/16.]

3. *Szeroko, szczegółowo się wypowiedzieć* (2) :

rozpostrzeć się z czym (1): *Facultatem habet in dicendo, Może się dobrze z rzeczą rozpostrzeć/ to yeft wmié rzecz wywieść Mącz* [114]b.

Zwrot: »szerzej się rozpostrzeć« (1): Gdyż się tu námienienie fpraw Krolow zawarło: s czym się indziey dowodniey fzerzey rozpostrarło. *KlonKr* Av.

Formacje współrdzenne cf ROZPOSTRZEĆ.